

9 1771373 833007

Professioneel

reproducieren zonder schriftelijke toelating van de uitgever is verboden www.presscopyrights.be

ISSN 1373 - 833X

24 januari 2012

198-13 januari 2012

Hoe gezond zijn de Vlamingen?

Minister Jo Vandeurzen schetst de stand van zaken.

foto EVER

Personconferentie op het kabinet van Jo Vandeurzen over gezondheidsdoelstellingen

Allerlei ziekten.

De gezondheidstoestand van de Vlamingen baart velen zorgen, ook omdat veel zieken veel geld kost. Daarom probeert de overheid te anticiperen en te zoeken naar oplossingen door diverse studies uit te voeren. Omdat de thema's de doorsnee Vlaming méér dan matig beroeren, werd vandaag de pers uitgenodigd op het kabinet van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen. In een heuse persmap werden de

"Gezondheidsdoelstellingen in Vlaanderen" met een stand van zaken uit de doeken gedaan.

Doelstellingen en principes.

Er werden zes specifieke thema's belicht :

- Alcohol, tabak, drugs -2009-2015-
- Infectieziekten -1998-2002-
- Borstkankeropsporing -2002-2006-
- Ongevallenpreventie -1998-2002-
- Voeding, beweging -2009-2015-
- Zelfdoding

-uitwerking 2012-2020-

Om binnen het preventieve gezondheidsbeleid een onderscheid aan te geven is de Vlaamse overheid al in 1998 met gezondheidsdoelstellingen gestart, men geeft dat niet graag toe, maar velen ervan werden niet gehaald. Een recent voorbeeld daarvan zijn de doelstellingen van de suicide, ander voorbeeld zijn de arbeidsongevallen, ook daar blijft men op een stijging van zware arbeidsongevallencijfers stuiten.

Prioritair.

Tijdens dergelijke persconferenties worden vaak doelstellingen voor realiteit aanzien, later moet men tegenvallers met een of andere kwinkslag minimaliseren. In haar prioritaire gezondheidsdoelstellingen baseert men zich op internationaal gevalideerde methodes -Wereld Gezondheids Organisatie-, dus volgens

meer p. 2

Morsum Magnificat® Professioneel

Is een periodiek dat maandelijks één of meerdere malen zowel online als in geprinte versie verschijnt. Het is totaal onafhankelijk en onderscheidt zich van andere tijdschriften wegens het dieper ingaan op het "maatschappelijke". De belangen van de burger staan aan de top, zonder politieke of andere inmenging waardoor onderwerpen behandeld kunnen worden die elders onvoldoende of helemaal niet aan bod komen, we bestrijden de corruptie, de incompetentie en het machtsmisbruik. Lezers kunnen reageren via de postbus of via e-mail.

Jaarabbonementen ²

Online -PDF- : 80 euro
 Online sociaal -PDF- : 50 euro
 Losse nummers in kleur : 10 euro
² BTW inclus.

Verantwoordelijke uitgever
 hoofdredacteur :
 Erik Verbeeck
 Postadres :
 Postbus 57 3620 Lanaken.

◀ van p. 1 minister Vandeuren, geen natte vingerwerk.

Meetbare resultaten.

De manier waarop in Vlaanderen met de gezondheidsdoelstellingen wordt gewerkt is bijzonder, er is een decentrale basis voor, dat is de wijze waarop in Vlaanderen uitvoering wordt gegeven aan het beleid dat de bevoegdheid gezondheidspromotie en ziektepreventie moet kunnen concretiseren. Men heeft in de aan de pers overhandigde nota geprobeerd een stuk algemene context mee te geven en daarnaast per gezondheidsdoelstelling een stand van zaken. De bedoeling is dat door de formulering van die doelstellingen, men meetbare resultaten ambieert en realistische doelstellingen formuleert om binnen een bepaalde tijdsinterval te realiseren. De keuze van de gezondheidsdoelstellingen is gebaseerd op de voornaamste doodsoorzaken en de bedoeling is dat er gezondheidswinst uit voortkomt op het bevolkingsniveau maar dat moet voor een stuk ook kostenefficiënt zijn. In het 84 pagina's tellende aan de pers overhandigde rapport, wordt de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen punt voor punt behandeld waarvan onderstaand enkele highlights.

Tabak.

Tegen 2015 wil men het gebruik van tabak, alcohol en drugs terugdringen door middel van de beginleeftijd uit te stellen, de verantwoordelijkheidszin te bevorderen, vroegtijdige aanpak te

Dokter Dirk Dewolf adjunct-kabinetchef Volksgezondheid en Ouderenbeleid.

stimuleren, hulp aan te bieden en een gezonde leefomgeving te waarborgen. Het percentage personen van 15 jaar en jonger dat rookt, zou tegen 2015 niet hoger mogen zijn dan 11% en boven de 16 jaar en ouder niet hoger dan 20%. In het schooljaar 2004-2005 was dat effectieve percentage resp. 14,2 en 27,1 procent.

Alcohol.

Ook vermindering van het gebruik van alcohol is een streefdoel. Bij personen van 15 jaar en jonger die meer dan één keer per maand drinken is het streefdoel 20% -in referentieperiode 2004-

2005 was dat 26,6%-. Bij 15- tot 25-jarigen die minstens een keer per week 6 glazen op een dag drinkt, is het streefdoel 13% -in 2004 was dat 17,3%-. Bij mannen van 16 jaar en ouder die meer dan 21 eenheden per week drinken is het streefdoel 10% - was in 2004 13%-. Bij vrouwen van 16 jaar en ouder was het percentage dat meer dan 14 eenheden per week drinkt in 2004, 5,5%. Het streefdoel in 2015 is 4%.

Drugs.

Bij het aantal jongeren van 17 jaar en jonger die ooit cannabis of een andere illegale drug heeft gebruikt mag het percentage in 2015 niet hoger liggen dan 14%. In het schooljaar 2004-2005, de referentieperiode, was dat 19%. Voor dezelfde leeftijdsgroep is het specifieke streefdoel voor het percentage dat 12 maanden voor de bevraging cannabis of een andere drug gebruikte, niet hoger dan 7%. In de referentieperiode was dit 9,9%. Bij 18- tot 35 jarigen ligt het streefdoel percentage dat 12 maanden voor de bevraging cannabis of een andere illegale drug heeft gebruikt niet hoger dan 8%. In 2004 was dit 10,7%.

Planning en realisatie. Om deze streefdoelen te bereiken wordt een Vlaams preventiebeleid uitgebouwd dat bestaat uit 3 grote delen : Een beleidsvisie, een overzicht van sectoren en

doelgroepen en een pakket van 7 krachtlijnen. Om tot een daling van middelengebruik en de schade daarvan te komen, kiest Vlaanderen resoluut voor een integrale aanpak door het gelijktijdig invoeren van een reeks elkaar ondersteunende maatregelen waarvan de effectiviteit bewezen is. De sectoren waarbinnen de Vlaamse beleidsvisie in de praktijk wordt gebracht zijn : School, werkplek, gevangenissen, lokale besturen, welzijns- en gezondheidswerkers, gezinnen, hulpverlening, voorzieningen voor jongeren met een hoog risicoprofiel en vrije tijdsvoorzieningen. Voor meer informatie kunt u naar onderstaande link gaan.

Infectieziekten en vaccinaties.

De in 2002 opgestelde gezondheidsdoelstelling voor infectieziekten en vaccinatie omvatte de preventie van infectieziekten die op significante wijze verbeterd moest worden, met name door het verder verhogen van de vaccinatiegraad voor aandoeningen als polio, kinkhoest, difterie, tetanus, mazelen, bof en rubella. Deze doelstelling blijft nog altijd van kracht in afwachting van de resultaten van de gezondheidsconferentie vaccinaties die in april 2012 zal plaatsvinden. De kern van de strategie is samen te vatten in vier punten : Gratis ter beschikking stellen van vaccins voor het vaccinatieprogramma ; gebruik maken van een breed veld aan vaccinatoren met zowel gratis aangeboden preventiediensten -K&G, CLB- als individuele zorgverstrekkers ;

▶ meer p.3

Links naar websites ivm dit artikel

<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Vlaams-actieplan-tabak,-alcohol-en-drugs-2009-2015/>
<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Vlaams-actieplan-tabak,-alcohol-en-drugs-2009-2015/>
<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-infectieziekten-en-vaccinatie/>
<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-borstkankeropsporing/>
<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-ongevallen-in-de-priv%c3%a9sfeer/>

◀ van p. 2 wetenschap-
pelijke onder-
bouwning ; het gebruik van
Vaccinnet stimuleren als
elektronisch bestelsysteem
en het registreren van
vaccinaties om de impact
van het vaccinatiepro-
gramma beter te
kunnen
opvolgen. Op
Vlaams
beleidsniveau is
men er zich
echter van
bewust dat deze
doelstelling
gedateerd is en
aan vernieuwing
toe. Dit zal ook
gebeuren na de
bewuste
gezondheidscon-
ferentie die
georganiseerd
wordt ter
gelegenheid van
de Europese
Vaccinatieweek
van de
Wereldgezondheids-
organisatie op
21 april 2012.
Meer cijfers over
vaccinaties en
ziekten vindt u
op onderstaande
link.

Opsoren Borstkanker.

Deze
gezondheidsdoelstelling
moet haar uitwerking
kennen tussen 2006 en
2012 en er is ondermeer
in opgenomen dat het
Vlaams
bevolkingsonderzoek naar
borstkanker bij vrouwen
van 50 tot en met 69 jaar
doelmatiger moet, d.w.z.
voldoende vrouwen
moeten deelnemen, meer
kankers moeten tijdig
worden gevonden en er
worden zo weinig mogelijk
overbodige onderzoeken
gedaan.

Eén op negen

In Vlaanderen is
borstkanker de meest
voorkomende vorm van
kanker bij vrouwen,
ongeveer 1 op 9 vrouwen

krijgt er in haar leven mee
te maken. Bij vrouwen
van 40 tot 69 jaar is het
zelfs de voornaamste
doodsoorzaak. In 2008
overleden 1.361 vrouwen
aan borstkanker wat, in
vergelijking met andere
Europese landen, een

Minister Jo Vandeurzen tijdens de
personferentie.

hoog sterftcijfer is.

Toch overleeft de
meerderheid van de
vrouwen borstkanker en
dit aantal kan zelfs nog
verhoogd worden als de
kanker in een vroeg
stadium ontdekt wordt.
Op onderstaande link vindt
u alle gegevens over de
doelstelling, stand van
zaken en financiering.

Ongevallen en preventie.

Ook hier blijft de
formulering van de
doelstelling van 2002 van
kracht totdat deze wordt
verlengd of opnieuw
geformuleerd. De
formulering van 2002
luidde : "In het jaar 2002
moet het aantal dodelijke
ongevallen in de
privésfeer en het verkeer
afnemen met 20%".
Sedert 2002 situeert het
beleid zich voornamelijk
op het vlak van

valpreventie bij ouderen
maar er worden op
verschillende domeinen
wel initiatieven genomen
om het aantal ongevallen
in de privésfeer en het
verkeer te doen afnemen.

NVDR.

Politici maken
zich maar al
te graag druk
over de
veiligheid in
gemeenten en
steden, "meer
blauw op
straat", dat
zijn slogans
die bij het
publiek,
politiek gezien
scoren. Over
de bijna
duizend doden
als gevolg van
arbeidsonge-
vallen wordt
alleen tijdens
symposia
gesproken,
toch is een
arbeidsongeval
óók een
misdrijf. Het is
een
ongeschreven

wet, dat een
Arbeidsauditeur per
Gerechtelijk
Arrondissement maximum
honderd zaken voor de
rechtbank mag brengen,
de ogen worden dus veel
gesloten.

Politie.
Als de politici en de
burgers zo graag blauw
op straat zien, moet dat
blauw dan ook de ogen
durven open doen voor
overtredingen die een
arbeidsongeval kunnen
veroorzaken. Je moet als
politieaanvoerder toch de
wet op de tijdelijke en
mobiele werkplaatsen -KB
25 januari 2001- zowat
van buiten kennen. Als
een politiepatrouille zoals
wij dat aantoonde in
Berlare -het gehucht van
De Gucht - een aannemer
die werken uitvoert en
daarbij het openbaar
domein inneemt en niet
de nodige signalisatie
plaatste, is dat mogelijk
een aanleiding tot een

arbeidsongeval, maar de
politie van Berlare was
stekeblind en reed
meerdere keren voorbij
zonder te stoppen. Niet
alleen in Berlare hebben
wij wat de selectiviteit van
de politie betreft
compromitterende foto's
kunnen nemen. Het is
zéker een taak van de
politie en wijkagenten om,
wanneer er inbreuken zijn
op de wetgeving waarover
zij kunnen oordelen, ergo
bevoegd zijn, dat ze
optreden. Wil de politiek
oplossingen of blijft men
rond de pot draaien.

Valincidenten.

Nationale en internationale
cijfers tonen aan dat 30 tot
45% van de thuiswonende
ouderen en meer dan de
helft van de
rusthuisbewoners minstens
eenmaal per jaar valt.
Ongeveer één op de drie,
tot zelfs één op de twee,
valt meerdere keren per
jaar. Dit is echter een
onderschatting van de
problematiek omdat heel
wat valincidenten zonder
letsel niet worden gemeld,
voornamelijk uit vrees
voor een opname in een
woonzorgcentrum. In de
residentiële zorg ligt het
percentage valincidenten
nog hoger: ongeveer de
helft tot 70% van de
bewoners in
woonzorgcentra valt
minstens één keer per
jaar.
Op onderstaande link vindt
u een verslag van de
gedachtenwisseling in de
Commissie Welzijn,
Gezondheid en Gezin.

Voeding en beweging.
De formulering van deze
Vlaamse
gezondheidsdoelstelling
met uitwerking 2009-2015
luidt : "Het realiseren van
gezondheidswinst op
bevolkingsniveau door een
stijging van het aantal
mensen dat voldoende
fysiek actief is,
evenwichtig eet en een
gezond gewicht nastreeft".
Deze doelstelling wordt

▶ meer p. 4

Links naar websites ivm dit artikel

<http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-voeding-en-beweging/>

[http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-zelfdoding-\(en-depressie\)/](http://www.zorg-en-gezondheid.be/Beleid/Gezondheidsdoelstellingen/Gezondheidsdoelstelling-zelfdoding-(en-depressie)/)

<http://www.ministerjovandeurzen.be/nlapps/data/docattachments/Mededeling%20aan%20Vlaamse%20Regering.docx>

◀ van p. 3 in 5
subdoelstellingen
onderverdeeld
waar ondermeer het
gebrek aan fysieke
activiteit van de
verschillende
bevolkingsgroepen in
kaart wordt gebracht maar
ook evenwichtige voeding
en overgewicht komen
aan bod met daarbij de
streefper-centages die
tegen 2015 gehaald
zouden moeten worden.

Obesitas.

Ook worden de grote
lijnen uiteengezet om deze
doelstelling te bereiken die
vooral zijn toegespitst op
gezonde voeding ter
voorkoming van obesitas,
dat zich op steeds jongere
leeftijd manifesteert.
Hieraan zou kunnen
worden gewerkt binnen de
verschillende instellingen
zoals onderwijs,
kinderopvang enz. maar
ook binnen het gezin Ook
gezonde beweging is een
streefdoel.

Massacampagnes gericht
naar alle doelgroepen en
gedragen door lokale
actoren kunnen ertoe
bijdragen dat deze
doelstellingen tegen 2015
bereikt worden. Uit cijfers
die momenteel
beschikbaar zijn blijkt dat
bij personen met een
diploma hoger onderwijs
het percentage van
volwassenen met een
overgewicht significant
lager ligt dan bij de
andere opleidingsniveaus.
Wilt u nog meer cijfers en
gegevens ga dan naar
onderstaande link.

Suicidepreventie.

Nog recent, 17 december
2011, -zie ook artikel op
website MM- vond een
gezondheidsconferentie
plaats rond
suicidepreventie waar de
nieuwe
gezondheidsdoelstelling
werd geformuleerd die
luidt "Het aantal
zelfdodingen zal, ten
opzichte van het jaar
2000, tegen 2020 met
20% dalen. Tijdens de
conferentie werden ook
vijf preventiestrategieën
voorgesteld m.b.t.
geestelijke gezondheids-
bevordering van individu
en maatschappij.

Kwetsbaar.

Het is van belang dat bij
het uitwerken en
implementeren van de
strategieën vooral
rekening wordt
gehouden met de
"kwetsbare"
groepen en de
"risicogroepen".
Bij de eerste
groep is een
verhoogd risico
vastgesteld voor
de ontwikkeling en
voortgang van het
suïcidaal proces,
wat op zich niet
meteen betekent
dat het suïcidaal
proces ook
effectief zal
starten. Bij de
tweede groep is
het suïcidaal
proces reeds
gestart en in
ontwikkeling en bij
deze groep is het
risico op suïcidaal
gedrag dan ook
veel groter.

Verhoogd risico.

Uit Vlaams
cijfermateriaal
blijkt dat volgende
"kwetsbare" groepen een
verhoogd risico hebben
om suïcidaal gedrag te
ontwikkelen:
- personen met een
psychiatrische stoornis;
stemmingsstoornissen,
middenemisbruik,
psychotische stoornis,
persoonlijkheidsstoornissen,
eetstoornissen;
- nabestaanden;
- omgeving van suïcidale
personen;
- leeftijdscategorieën:
ouderen (75-plussers),
mannen 35-45 jaar,
jongeren en vooral jonge
meisjes (15-19 jaar);
- gedetineerden;
- kansarmen;
- holebi's en transgenders.
Daarnaast is ook bij land-
en tuinbouwers, mensen
met een beperking,
vluchtelingen en
asielzoekers sprake van
een verhoogde
kwetsbaarheid. Van deze
groepen zijn echter geen
Vlaamse cijfers
beschikbaar en baseert
men zich op gegevens en
adviezen van
ervaringsdeskundigen en
experts.

Onderschat.

Het aantal suïcides is bijna
altijd onderschat omdat bij
een niet natuurlijk
sterfgeval het niet altijd

Genk : Staatspersoneel overtreed de
arbeidswetgeving terwijl ze zich op
het openbaar domein / weg bevinden.
Hier brengt de arbeider niet alleen
zichzelf in gevaar, maar ook
weggebruikers en toevallige
passanten of voergangers. Is het
soms geen taak voor de politie om
dat te beteugelen? Deze overtreding
is toch duidelijk. Uiteraard gaan ze
"hun" burgemeester niet op de bon
zetten ...

duidelijk is of het om een
ongeval, een suïcide of
een moord gaat.
Bijvoorbeeld, indien
iemand sterft na een val,
is het soms niet duidelijk
of de overledene per
ongeluk viel, zelf sprong,
of door iemand geduwd
wordt. Die overlijdens
worden samengeteld
onder de noemer "sterfte
waarvan de intentie niet
kan bepaald worden".
Vermoedelijk betreft het
merendeel van deze
sterftegevallen echter
suïcides. De volledige
gezondheidsdoelstelling
zelfdoding met cijfers en
manieren van financiering
is te vinden op de link
onderaan.

NVDR.

Wegens een andere
eerder vastgelegde
aanwezigheid bij een
persactiviteit in het
Vlaams Parlement, kon
Morsum Magnificat haar
grievens over de
persvrijheid inzake
zelfmoorden niet aan de
minister aan de kaak
stellen. De

beroepsjournalisten en
haar Raad Voor
Journalistiek beperken de
berichtgeving over
zelfmoorden. Morsum
Magnificat verwijst
naar de Belgische
wetten, het is niet de
Raad Voor
Journalistiek die de
hoogste
rechtsinstantie in
België is. Er moet wel
degelijk méér over
zelfmoorden
gepubliceerd worden,
daarom juicht Morsum
Magnificat het initiatief
van Infrabel en haar
woordvoerder -
Thomas Baeken-
daarover meer
gegevens bekend te
maken toe. De Raad
Voor Journalistiek
heeft zich, toen er
door de sensatiepers
volop over de
zelfmoord van Jasmin
werd bericht, relatief
op de vlakte
gehouden, nogal
wiedes de RVJ werkt
met tien maten en
dito gewichten, van
grote uitgevers /
mediabonzen blijven
ze af, uitgerekend die
betalen de werking
van de RVJ voor de
heeft, de rest komt van de
politiek. Morsum
Magnificat vindt dat er
weliswaar met een
akkoord van de betrokken
familie veel meer over de
reden en de
achtergronden van
zelfmoorden moet kunnen
geschreven worden, ook
al zijn sommige
medewerkers van de
minister het daar niet mee
eens, ook zij bepalen niet
wat journalisten wél en
niet mogen brengen.

Besluit.

Deze nota geeft hoop
maar geeft ook aan dat er
nog veel werk aan de
winkel is vooraleer de
doelstellingen zijn bereikt.
Wie de volledige nota die
zal worden voorgelegd aan
de commissie voor
Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en
Armoedebestrijding van
het Vlaamse Parlement
nog eens rustig wil nalezen
kan terecht op de linken
onderaan vorige pagina's.

EVDS ©